

Gazdasági hírek a partnerországokból

- 2012. május -

Konjunktúra

Csehországban 2012. I. negyedévében az ár-, a szezonális és naptári hatásoktól megtisztított GDP az előzetes becslések szerint évközi és negyedéves viszonylatban is 1,0%-kal csökkent.

A **Szlovák** Statisztikai Hivatal gyorsjelentése szerint az elemzők és a szakértők által várt 1,5%-os növekedéssel szemben 2012. első negyedévében 3,1%-kal nőtt a szlovák GDP, ami az előző negyedévhez képest 0,8%-os emelkedést jelent. A vártnál nagyobb mértékű növekedést az ipar – márciusban az EU országokat tekintve Szlovákiában emelkedett legnagyobb mértékben, 12,1%-kal az ipari termelés –, különösen az autógyártás jobb teljesítményével, valamint a német gazdaság húzóerejével magyarázzák. 2012. évre elemzők 1,4%-os, míg az Európai Bizottság 1,8%-os növekedést prognosztizálnak. Áprilisban az előző hónaphoz viszonyítva két tized százalékponttal 3,7%-ra csökkent a szlovák infláció, amelynek értéke az év végére elérheti a 3%-os szintet.

2012. I. negyedévében folytatódott a görög gazdaság erőteljes esése: a **Görög Statisztikai Hivatal** gyorsjelentése szerint a szezonálisan nem kiigazított mutató 6,2%-os GDP csökkenést mutat az előző év azonos időszakához képest. Közben 2012. februárban a munkanélküliség már 21,7%-on állt, a 10,8 milliós országban 1,07 millió fő volt hivatalosan munka nélkül.

Tavaszi előrejelzésében 2012-re 0,8%-os gazdasági recessziót vetít előre **Cipruson** az Európai Bizottság. Várhatóan 9,8%-ra nő a munkanélküliség, az infláció 3,4%-on alakulhat. A tavalyi csaknem felére, 3,4%-ra csökkenhet viszont a költségvetési hiány, ugyanakkor az államadósság vészes ütemben növekszik tovább 76,5%-ra.

Az EU Bizottság ország specifikus ajánlásai **Portugáliára** vonatkozóan: Sürgősen be kell vezetni a növekedést szolgáló strukturális költségvetési intézkedéseket, ellenkező esetben az ország nem térhet vissza a piaci finanszírozáshoz 2013-ban. Portugáliának idén tartania kell a 4,5% deficit hiányt és meg kell fékeznie a meglódult munkanélküliséget. A Bizottság ajánlásai között kiemelik a munkanélküli segély folyósításának leállítását (jelenleg 18 hónap), valamint az állami vállalatok és önkormányzatok eladósodásának megfékezését.

Az Európai Bizottság gazdasági előrejelzése szerint a **szlovén** GDP 1,4%-kal esik vissza 2012-ben, ugyanakkor 2013-ra 0,7%-os GDP-növekedés várható. 2012 áprilisában a szlovén Foglalkoztatási Hivatal összesen 109 084 fő regisztrált munkanélkülit tartott nyilván, ami 1,6%-os csökkenés az előző hónaphoz képest és 2,2%-os csökkenés éves összehasonlításban. 2012 márciusához viszonyítva az újonnan regisztrált munkanélküliek száma 8,3%-kal nőtt áprilisban, számuk elérte a 7193 főt. 2012. első negyedévében Szlovénia 5,09 Mrd EUR értékű árut exportált, ami éves viszonylatban 1,9%-os növekedést jelent. Az import 2,1%-kal emelkedett és értéke elérte az 5,5 Mrd EUR-t.

Az OECD **Spanyolország**ra vonatkozóan 2013-ban a GDP 0,8%-os visszaesésével, a munkanélküliség 25,3%-ra történő romlásával számol. Az Európai Bizottság szerint Spanyolország sem 2012-ben, sem 2013-ban nem fogja tudni teljesíteni a hiánycélokat: a költségvetési deficit a 2011. évi 8,51%-ról a 2012-re kialakult 5,3%-kal ellentétben csak 6,4%-ra csökken, valamint a 2013. évi 3% helyett a hiány 6,3% lesz. Az államadósság a 2011. évi 68,5%-ról 2012-ben 80,7%-ra, 2013-ra 87%-ra fog emelkedni. A gazdasági növekedés kérdésében a Bizottság 2012-re 1,8%-os visszaesést prognosztizál, és 2013-ban Spanyolország továbbra is recesszióban marad. A foglalkoztatottsági adatok esetében rövidtávon nem várható javulás, 2012-ben 3,7%-kal, 2013-ban 1,5%-kal nő a munkanélküliség.

A **svájci** GDP 2012. I. negyedévében 0,7 százalékkal bővült az előző negyedévhez képest, míg 2011. azonos időszakához képest ez 2,0 százalékos növekedési értéket jelent. 2012 áprilisában a munkanélküliségi ráta 3,1%-os értéket ért el, ami az előző hónaphoz képest 0,1%-os csökkentést mutat. Előző év azonos időszakához képest 0,2%-os a csökkenés mértéke. A fogyasztói árindex 0,1 százalékkal nőtt az előző hónaphoz képest.

A WIFO Gazdaságkutató Intézet 2012. május 11-i, első becslésen alapuló gyorsjelentése szerint az **osztrák** GDP a megelőző negyedévhez viszonyítva szerény mértékben, 0,2%-kal növekedett. A bővüléshez a keresleti oldalon valamennyi, a termelési oldalon a fontosabb faktorok egyaránt hozzájárultak. A márciusi 4,2%-os Eurostat szerinti munkanélküliségi ráta továbbra is a legalacsonyabb az EU-ban. A harmonizált fogyasztói árindex 2012. I. negyedévének végén 2,7%-kal, az energiahordozók és élelmiszerek nélkül számolt maginfláció 2,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet.

A **Lengyel Statisztikai Hivatal** (GUS) előzetes adatai szerint 2012. első negyedévében a GDP 3,5%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest. A növekedés mértéke 2011. IV. negyedévéhez viszonyítva 0,8%-ot tett ki. Lengyelország ezzel továbbra is az Európai Unió egyik leggyorsabban bővülő tagállama. A növekedés fő hajtóereje a belső fogyasztás volt (2,8%), a bővüléshez jelentős mértékben hozzájárultak emellett a lengyel exportteljesítmény és a beruházások is. A lengyel Pénzügyminisztérium adatai szerint 2012. április végén a költségvetési hiány mértéke 24,8 Mrd zloty-t tett ki, ami a 2012. évi költségvetési tervben tervezett 35 Mrd zloty hiány 70,9%-ának felel meg. A külkereskedelmi folyamatokra vonatkozó előzetes adatok szerint 2012. március hónapban a **lengyel** export 33,65 Mrd eurót elérve, 1,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet, az import 36,4 Mrd eurós értékkel 0,4%-kal maradt el attól.

A Bolgár Nemzeti Bank adatai szerint 2012 első negyedévében a **bulgáriai** külföldi tőkebefektetések értéke 236,8 millió euró volt, ami a GDP 0,1%-át tette ki, szemben a tavalyi első negyedévi -42,2 millió euróval. A legnagyobb tőkebefektetés Hollandiából és Svájcból érkezett, a legnagyobb tőke kivonás pedig Németországba, Görögországba és Nagy-Britanniába történt - alapvetően a cégen belüli kölcsönök visszafizetése és ingatlan-eladások miatt. A legtöbb beruházás az energetika területére érkezett.

Japánban a munkanélküliségi ráta 4,6%-os volt áprilisban, ami 1%-os növekedést jelent az előző hónaphoz viszonyítva. A fogyasztói árindex 100,4, az infláció: 0,5%, az ipari termelés áprilisi indexe pedig 95,8% volt.

A Standard & Poor's nemzetközi hitelminősítő szerint **India** elveszítheti befektetési kategóriájú besorolását. A hitelminősítő a lassuló növekedésre és a reformok előtt álló politikai akadályokra hivatkozott. Legutóbbi, júniusi jelentésükben külön kiemelik, hogy kormány politikai tőkéjének hiányában, a gazdasági növekedés lassulásával együtt olyan lépéseket is elképzelhetőnek tartanak, amelyek letérítenék Indiát az eddig követett liberalizációs útról. Ezek a lépések negatívan befolyásolhatják az ország hosszú távú kilátásait, ezzel a hitelminősítési besorolást is.

Az **Egyesült Államok** gazdasága 2012 I. negyedévében a vártakkal ellentétben (2,5%), lassabban nőtt: a gazdaság csupán 1,9%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest. A vártnál jóval gyengébb GDP növekedést a szövetségi és helyi kormányzati kiadások csökkenésével, az import várakozásoknál gyorsabb bővülésével, továbbá a magánberuházások lassulásával indokolják. Az év második negyedévére az elemzők a gazdasági némi fellendülését várják: 2,5% körüli növekedésre számítanak. A munkanélküliségi ráta májusra ismét 8,2%-ra emelkedett (április 8,1%).

A **kanadai** gazdaság növekedése a korábban jelzett 2,5 %-os növekedéshez képest gyengébb volt 2012 első negyedében, 1,9 %-os növekedést ért el. A gyengébb teljesítményben közrejátszott az USA gazdaságának vártnál gyengébb növekedése, az európai gazdaságok gyenge teljesítménye valamint a kínai gazdasági növekedés lassulása. A GDP növekedés húzóerejét a vállalati

beruházások biztosították, de szerény mértékben növekedett az export, különösen az energiahordozók exportja. A munkanélküliségi ráta szerény mértékben csökkent, jelenleg 7,3%.

A **kínai** export áprilisban 4,9%-kal volt több az egy évvel korábinál. Közben a behozatal mindössze 0,3%-kal nőtt, főleg a nyersanyagimport erős lassulása miatt. Az exportot fékezi a recesszió Kína legnagyobb külföldi piacán, az euró övezetben, és a bizonytalan amerikai fellendülés sem használ. Emiatt és a hazai fogyasztás lassúbb növekedése miatt gyengül az import is. Tavaly a kínai hazai össztermék (GDP) a hivatalos közlés szerint 9,2 %-kal volt nagyobb a 2010-esnél. Az idei első negyedévben a kínai GDP 8,1%-kal nőtt az egy évvel korábbi fölé, miután a tavalyi utolsó negyedévben még 8,9%-kal bővült a gazdaság éves összevetésben. Áprilisban már a hatodik egymást követő hónapban csökkentek a külföldi közvetlen tőkebefektetések Kínában, de az ütem lelassult. A pekingi Kereskedelmi Minisztérium május 15-én közzétett adatai szerint a külföldi befektetések áprilisban 0,74%-kal maradtak el az egy évvel korábbi értéktől, márciusban azonban még 6,1%-os volt a visszaesés. Az év első négy hónapjában 37,88 milliárd dollár volt a befektetések értéke, 2,38%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A csökkenés oka egyértelműen az európai adósságválság, az európai befektetések a január-áprilisi időszakban 27,9%-kal estek vissza, míg az Egyesült Államokból és Japánból 1,6, illetve 16%-kal több tőke érkezett. Ugyanakkor ugrásszerűen, 72%-kal emelkedtek a kínai befektetések külföldön az év első négy hónapjában és elérték a 23 milliárd dollárt.

Az Európai Bizottság a GDP idei 1,2%-os csökkenését jelezte előre **Horvátországban**, de egyes szakértők szerint akár 2%-os csökkenés is elképzelhető. A Világgazdasági Fórum (WEF) felmérése szerint Horvátország a globális versenyképességi helyzetet tekintve a rangsorban a 46. helyet foglalja el. A horvátországi piacfejlődést gátló legjelentősebb tényezőként a termelési technológia fejletlenségét, valamint a határátkelőhelyeken folytatott korrupciót, bűnözést említi.

A Szerb Statisztikai Hivatal gyorsbecslése szerint, **Szerbia** bruttó hazai terméke 2012. első negyedévében 1,3%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. 2011. IV. negyedében a szerb GDP még 0,4%-kal növekedett, a 2011-es év egészében pedig az ország gazdasági teljesítménye 1,6%-kal volt magasabb az előző évinél. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank 1,1%-ról 0,1%-ra csökkentette Szerbia idei GDP növekedésére vonatkozó prognózisát, azonban a 2013-as évre már felgyorsult ütemű, 2,6%-os bővülést jelez előre. A szerb nemzeti valuta értékének közel 15 %-át veszítette el az év eleje óta. Ez szakértők szerint a gyenge exportteljesítmény és a beáramló tőke alacsony szintje, illetve a nettó tőkekiáramlás miatt következhetett be.

Montenegró függetlenségének évfordulója alkalmából a Portal Analitika rövid elemzést készített arról, hogy az eltelt hat év alatt milyen folyamatok zajlottak az ország gazdaságában. A bérek és a nyugdíjak érezhetően nőttek: a GDP évi 2,148 milliárd euróról 3,273 milliárd euróra emelkedett. Ugyanakkor ezeket a folyamatokat az ország fokozatos eladósodása kísérte. Az államadósság a függetlenségről tartott népszavazás évében 700 millió euró volt, míg idén ez az összeg eléri az 1,664 milliárd eurót, azaz a GDP 48,1%-át. Az állami kiadások nőttek, az export mértéke a hat évvel ezelőtti 648 millió euróról 476 millióra esett vissza 2011 végére, és a foglalkoztatottak száma is csökkent. A montenegrói kormány legutóbbi ülésén elfogadta a makrogazdasági és pénzügyi mutatókat az elkövetkező, 2012-2015 közötti időszakra. Az előrejelzések szerint az ország idén mindössze 0,5 százalékos gazdasági növekedést ér majd el. Ez az adat a most elfogadott előrejelzések alapján 2013-ban eléri majd a 1,5%-ot, 2014-ben és 2015-ben pedig 3,5 és 4% között lesz.

A **Macedón** Nemzeti Bank lefelé módosította a 2012-es növekedésre vonatkozó prognózisát és úgy véli, hogy a macedón gazdaság idén 2%-kal fog bővülni, szemben a korábban jelzett 2,4%-kal. A jegybank 2013-ra már 3,7%-os növekedéssel számol, ezt elsősorban a javuló külső környezet, annak exportra gyakorolt hatása és a befektetések erősödésére alapozza. Az infláció 2% körül

várható, a folyó fizetési mérleg hiánya pedig a GDP 3,2%-át teheti ki 2012-ben és 2013-ban egyaránt.

2012 első negyedében Macedóniában az export 920 M USD-t, az import 1,487 Mrd USD-t tett ki.

A **dél-afrikai** gazdaságban a folyamatok továbbra is az előző periódusok trendjét követik: a feldolgozóipar éves átlagban márciusban 2,7%-kal növekedett, a kitermelő ipar 10,2%-kal csökkent (főleg a platina termelés jelentős visszaesése következtében). A kiskereskedelmi forgalom az első negyedévben 5,9%-kal emelkedett, a járműeladások még ennél is erőteljesebben. A gazdaságot tehát egyrészt a belső fogyasztás, másrészt a szolgáltatás szektora tartja növekedési pályán. Mindezek eredményeképpen a GDP az első negyedévben csupán 2,1%-kal emelkedett éves átlagban, ami alacsonyabb, mint a tervezett 3,1%, ill. a várakozások szerinti 2,7%. Az elmaradás fő okát a szakértők továbbra is az európai piac gyengélkedésének és az amerikai, ázsiai piacok vártnál alacsonyabb húzóerejének tulajdonítják.

Gazdaságpolitika

A **cseh** kormány jóváhagyta az általános forgalmiadó-kulcsok emelését, hogy jövőre 3% alá szorítsák az államháztartás deficitjét. Mindkét adókulcs 1 százalékponttal - 15, illetve 21 százalékra - emelkedik 2013-tól, amennyiben a parlament és a köztársasági elnök jóváhagyja a javaslatot. A cseh költségvetési konszolidációs csomagban azt is előírnyozzák, hogy 2013-tól 2015-ig 7 százalékos "szolidaritási adót" vetnek ki a magas jövedelműekre.

A **szlovák** kormány a 2013. évi tervezett 3%-os költségvetési hiánycél elérése érdekében komoly takarékosági intézkedéseket tervez, melyek 2012-ben bevezetésre kerülő része elsősorban a bankokat és a magas nyereséget termelő szolgáltató cégeket érinti. A szlovák kormány a költségvetési bevételek 100 M eurós növelése érdekében 2012-re és 2013-ra különadót készül kivetni az energiaipari, távközlési és postaszolgáltatásokat végző cégekre, továbbá a társasági adó 19%-ról 23%-ra történő emelését tervezik. Hasonló szintre szeretné emelni a kormány az átlag felett kereső természetes személyek jövedelemadóját is. Ezen felül a pénzügyintézetek 2012-ben egyszeri adóként 50 M eurót fizetnének be az államkasszába. Napirenden van a magán nyugdíjpénztári befizetések egy részének az állami pillérbe történő átirányítása is.

Május 10-én **Görögország** 4,2 Mrd eurót megkapott a nemzetközi mentőcsomag esedékes 5,2 Mrd eurós részletéből. Az EFSF kormányzó tanácsa azonban úgy döntött, hogy a pillanatnyi szükségleteket éppen fedező 4,2 Mrd EUR feletti összeg folyósításáról az eurózóna pénzügyminiszterei később döntenek, és az átutalásra leghamarabb júniusban kerülhet sor, amikor Görögország újabb adósságfizetési határidőhöz érkezik. Május közepén – miután tökemegfelelési mutatójuk lényegesen a minimális érték alá csökkent – az Európai Központi Bank (ECB) felfüggesztette több görög bank részére a hitelnyújtást.

Az EU Bizottság május végén kiadott, **Olaszországra** lebontott jelentésében úgy értékeli, hogy az olasz gazdaság 1,4%-os visszaesést szenved el 2012 során, a munkanélküliségi ráta 9,5%-ra nő. Az elmúlt hónapokban a kormány több, az államháztartási egyensúly megteremtését biztosító intézkedést hozott, amelyek olyan kiemelt elosztó rendszereket érintettek, mint az adó, nyugdíj, versenyképesség, befektetési környezet, államigazgatás és munkaerőpiac. A jelentés kitér arra is, hogy Olaszországra továbbra is jellemző marad a dualista gazdasági teljesítőképesség, azaz az északi és déli tartományok között jelentősen eltérő gazdasági fejlettség. Az adóteher mértéke továbbra is csökkenti az ország külső versenyképességét. Az adócsalás elleni harcot fokozni szükséges. Az oktatás általános helyzete nem kielégítő, jellemző maradt a korai iskola elhagyás és az életem át történő tanulás elhanyagolása. Az ország infrastruktúrája, különös tekintettel az energia és közlekedés szektorokra, jelentős fejlesztést igényel. Az üzleti környezet nem segíti elő a gazdasági növekedést, a túlburjánzott bürokrácia és a jogrendszer lassúsága miatt.

A **portugál** kormány június végéig leállította az uniós alapokból finanszírozandó projektek jóváhagyási eljárásait valamint letiltotta új pályázatok kiírását. Indoklásként megfogalmazta: „garantálni kell a költségvetési forrásokat a versenyképesség növelésére és a munkahelyek teremtésére”. A 2007-2013-as uniós pénzügyi keretben Portugália számára elkülönített támogatásokból eddig 9 milliárd eurót használtak fel, amely a rendelkezésre álló összeg 56,7%-a.

Spanyolország negyedik legjelentősebb pénzintézete és egyben a legnagyobb mértékű toxikus ingatlanpiaci portfólióval rendelkező Bankia újabb állami tőkeinjekcióra szorult. A Bankia pénzintézet feltőkésítési megoldásaival, azok összegével és általában a spanyol pénzügyi rendszerrel kapcsolatos bizonytalanságok miatt a spanyol adósság kockázati prémiuma május végén az eddigi legmagasabb szintre, 540 pontra emelkedett, meghaladva a szintén mentőcsomagban részesült Görögország (500) és Portugália (517) kockázati prémiumát.

A **spanyol** kormány 12%-kal, 940 millió euróra növelte a 3 millió spanyol magánvállalkozó támogatására fordítandó költségvetést. A Gazdasági Bizottság 500 millió eurós hitelalapról döntött a vállalkozások exporttevékenységének ösztönzésére.

Május végén Mariano Rajoy miniszterelnök Madridban fogadta Wu Bangguo-ot, a kínai törvényhozás elnökét. A látogatáshoz időzítve kínai és spanyol vállalatok öt együttműködési és kilenc, összesen 500 millió eurós spanyol kivitelről szóló megállapodást írtak alá. A két ország közötti kereskedelem volumene tavaly elérte a 22 milliárd eurót, mely 2010-ben és 2011-ben is 30%-kal nőtt az előző évhez képest.

A **lengyel** miniszterelnök-helyettes, Waldemar Pawlak 2012. május 29-én Pekingben találkozott Miao Wei, a kínai ipari és információs technológiáért felelős miniszterrel. A felek a gáz- és energiaszektor területén való együttműködés kapcsán folytattak megbeszélést.

A **lengyel** Gazdasági Minisztérium befektetésekért felelős államtitkárságától származó információk szerint 2011 szeptembere és 2012 márciusa között összesen 12 befektetési projekt részesült állami támogatásban (Mando, Ronal, Nokia, Capita, Metro Services, State Street, UPS Polska, Boshoku Automotive Poland, Euroclear Bank, Bridgestone Stargard, Cisco Systems Poland, Dolby). A támogatásban részesült beruházások összértéke 1340,6 millió zloty, amellyel 3815 új munkahely keletkezett. A beruházásokhoz nyújtott teljes támogatási összeg 79,3 millió zloty.

Bulgária hét együttműködési keret-megállapodást írt alá a Katari Emirátussal 2012. május 17-én, amelyek keretében az arab állam a következő évben 100 millió eurót fektet be a bolgár gazdaságba (turizmus, mezőgazdaság, egészségügy, bányászat, infrastrukturális programok).

Lezárultak az **EU és Japán** közötti FTA/EPA Scoping Exercise tárgyalások. A **japán-kínai-dél-koreai** FTA-tárgyalások várhatóan az év végén kezdődnek meg. Japán és az ASEAN gazdasági minisztereinek tokiói találkozáján megegyezés született, hogy az év végéig a hivatalos tárgyalásokat kezdeményeznek egy **pán-ázsiai** szabadkereskedelmi egyezményről.

A **japán** gazdasági miniszter a ritkaföldfémek kitermeléséről együttműködési megállapodást kötött Kazahsztánnal.

Az **ASEAN+3** (Kína, Dél-Korea, Japán) gazdasági együttműködés nagyobb hasznot hozna a japán gazdaságnak, mint a TPP-ben való részvétel. Az együttműködés 10 év alatt 1,04%-kal, a TPP viszont csak 0,54%-kal járulna hozzá a japán GDP növekedéséhez.

Az **indiai** kormány június 12-én tette közzé a 2009-14 között érvényes külgazdasági stratégiájának (Trade Policy) éves felülvizsgálatáról szóló jelentését és az ehhez kapcsolódó intézkedéseket. Anand Sharma Kereskedelmi és Ipari Miniszter kiemelte, a cél az export 20%-os növelése. Ez gyakorlatilag a tavalyi teljesítmény (21%-os növekedés) megismétlését jelentené.

A miniszter számos intézkedést jelentett be. Az exportra termelő gyárakba szállított berendezések vámmentességét újabb egy évvel meghosszabbították, kibővítették és bevezették a vámok

visszaigénylésének lehetőségét. Az eddig a KKV-ra, a kézműves termékekre, kézi szőttekre és szőnyegekre érvényes 2%-os kamattámogatást kiterjesztették a játékok, sporteszközök, feldolgozott élelmiszerek és a készruhák exportőreire is. A vámmentességet élvező exportőrök a belföldi adókat is visszaigényelhetik amennyiben az alapanyagokat Indiában szerzik be. A kormány a Delhiből és Mumbaiból induló postai úton és/vagy e-kereskedelemben értékesített termékeket is bevonta a támogatott körbe.

Sharma miniszter szerint az a várakozás, hogy a romló rúpia miatt növekedni fog az export, nem teljesedett be, mivel az indiai exportnak jelentős az importhányada. A kormány ezért lépni kíván, támogatni fogja az exportőröket minden lehetséges eszközzel.

Sali Berisha **albán** miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány tervei szerint átlagosan 5%-os fizetés és nyugdíjmelést hajtanak végre 2012. július 1-től. Berisha hangsúlyozta, hogy ahogyan azt az Európai Bizottság legutóbbi jelentése is megerősítette, bár Albánia gazdasági növekedése nem olyan mértékű, mint 2006-2008 között volt, mégis négyszerese a régió átlagának.

Várhatóan május második felében érkezik Szarajevóba az IMF küldöttsége, hogy áttekintse **Bosznia-Hercegovina** gazdasági helyzetét, és megkezdje a tárgyalásokat a balkáni országnak nyújtandó új készenléti hitelről. Az IMF 2009 júliusában bocsátott Bosznia-Hercegovina rendelkezésére 1,15 Mrd euró készenléti hitelt három évre, de ezt az összeget a kormány még nem tudta teljes egészében lehívni, mert - társadalmi feszültségektől tartva - nem hajtotta végre a vállalt kiadáscsökkentést.

A **horvát** tengeri, közlekedési és infrastruktúráért felelős miniszter bejelentette az autópályadíjak 15%-os emelését.

Dél-Afrikában a KKV szektor támogatására a DTI (kereskedelmi és ipari minisztérium) külön programot indított be: 5,75 Mrd randot különítettek el termelési szektorbeli támogatásukra (kivéve a jármű és textil szektort, ahol külön támogatási program érvényes), max. 50 - 70%, és max. 50 M rand vállalkozásonként nem visszafizetendő költségtámogatásként. Ez hangsúlyváltás, eddig a nagyberuházások támogatása volt jellemző.

Dél-Afrika FDI tekintetében 2011-ben erős évet zárt: 57%-kal több projekttel és 87%-kal nagyobb befektetési értékkel 2010-hez képest, ami 28%-kal több munkahelyet teremtett. Projektszám tekintetében Dél-Afrika mind egész Afrika, mind a Közel-Kelet legnagyobb tőkeimportőre lett 2011-ben.

Jogszabályi környezet változása

Lubomír Jahnátek **szlovák** földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter ismét visszaállítja az euró bevezetése előtt működő Árellenőrzési Tanácsot, amelynek feladata az élelmiszer árak ellenőrzése, valamint a spekulatív áremelések kiszűrése.

2012. május 12-én lépnek életbe az új **lengyel** autópálya díjak (1. kat. 0,05 zl/km, 2. 0,10, a 3.,4. és 5. kategóriájú gépjárművek pedig 20-53 groszy közötti díjat fizetnek). - Dz.U. 2012/467. tétel

Kanada változtatásokat tervez a külföldi befektetések engedélyezési rendszerén. A jelenlegi rendszerben a 330 M CAD-ot meghaladó külföldi befektetések, akvizíciók engedélykötelesek. A kormányzat vizsgálja a munkaerőpiacra történő hatásukat, garanciákat kér a munkaerő megtartására vagy növelésére, s vizsgálják a befektetés további gazdasági hatásait is. Az új szabályozás ezt az engedély kötelezettséget 1 Mrd CAD-ra emeli majd fel. Az intézkedést két év alatt, két lépcsőben kívánják megvalósítani. Ezzel a CETA tárgyalások egyik, eddig vitatott pontja is lekerülhet a napirendről. Az eddigi eljárást – mint az EU vállalatok számára hátrányos helyzetet - az EU tárgyaló delegációi nehezményezték.

A **kanadai** Élelmiszerellenőrzési Hatóság, a CFIA közleményt adott ki egyes mezőgazdasági eredetű termékek importjának és élelmiszerbiztonsági vizsgálatának változtatásáról. Az anyag felhívja a figyelmet a nem-szövetségi szintű regisztrációs kötelezettség alá eső, mezőgazdasági eredetű kanadai import (NFRS) szabályozásának tervezett módosítására. A tervezet fontos eleme, hogy a rendszer működtetési költségeit áthárítja az importőrökre. Az engedélyek díja 2013. április 1-től kezdődően, a kezdeti 260 CAD-ról 2017. április 1-re fokozatosan 278 CAD-ra emelkedhetnek. Jogsabályi tervezet: <http://www.gazette.gc.ca/rp-pr/p1/2012/2012-04-21/html/commis-eng.html#f107>;

Az **albán** kormány elfogadta az ország analógról digitális sugárzásra történő átállításának stratégiáját. A dokumentum szerint az átállásnak 2015 júniusáig be kell fejeződnie az egész ország területén

Vállalati Hírek

A **Hitachi** japán gépipari konszern újraindítja a termelését a csehországi Žatec város melletti Triangle ipari parkban. A gyárat, amelyben 2009-ben leállították az LCD képernyők gyártását, most autó lengéscsillapítók gyártására fogja használni. A gyártás megkezdését 2013 márciusától tervezi a vállalat, és az év során legalább 300 munkaező felvételével számolnak. Ez mintegy egyharmada a korábbi létszámnak, a Hitachi vezetősége azonban nem zárja ki az üzem további bővítését.

A **Wizz Air** légitársaság négy és fél év után visszatér a ljubljanoi reptérre és 2012. október végétől a londoni Luton és a brüsszeli Charleroi reptérre üzemeltet majd járatokat. A két járaton az első évben mintegy 70 000 utassal számol a légitársaság. Az új járatok becslések szerint mintegy 70 új munkahelyet teremtenek majd Szlovéniában.

A japán **Bridgestone** 2013-ig 19,5 millió dollárt tervez beruházni az amerikai üzemébe (Bloomington), hogy növelje az építkezéseken és bányákban használt gépek óriáskerekei abroncsainak gyártását. Az ilyen típusú óriáskerekek iránti növekvő világkereslet miatt, a Bridgestone újabb üzemek építését tervezi az USA-ban és Thaiföldön.

A **Nissan** 28-án jelentette be, hogy 2014-től (Xiangyang) megkezdí kínai üzemében az Infiniti luxusmodellek gyártását. A beruházás értéke 25 milliárd jen (315 millió dollár). A japán cég az Infiniti gyártásával akarja csökkenteni a német autógyártók dominanciáját a kínai luxus autópiacon. A xiangyangi üzem gyártási kapacitását ezzel 130 ezerről 250 ezer darab autóra növelnék. A Nissan az Infiniti világeladását 2016-ig évi 500 ezer darabra tervezi emelni, melyből jelentős részt tennének ki a kínai eladások.

A **Sony** az elkövetkezendő 3 évben 20 milliárd jent fektet brazíliai üzemébe. A japán vállalat célja, hogy 2015-ig a jelenlegi eladásait megduplázza Brazíliában.

A **Toyota** 2013-ban a fejlődő országokban (Thaiföld, Indonézia) lévő üzemeiben 3,1 millió darab autóra növeli a gyártási kapacitást. 2020-ig pedig a gyártásának 60%-át a fejlődő országokba tervezi áthelyezni. A japán vállalat jelenleg egy mianmari gyárberuházást tervez.

A luxemburgi **Securum Equity Partners Europe** vállalat 2 milliárd eurós beruházással a világ legnagyobb napelem-telepét építi meg Szerbiában. Az 1000 megawatt teljesítményű naperőmű finanszírozásában Belgrád nem vesz részt, csupán ingyenesen bocsátja a beruházó rendelkezésére a szükséges 3000 hektárt. Ennek fejében a következő 20 évben 750 millió eurós adóbevételre számít a cégtől. A jövő év elején induló és 2015 végére befejezni tervezett építkezés 2500-3000 embernek ad munkát, s a létesítmény üzemeltetéséhez 500-600 alkalmazottra lesz szükség.

A szabadkai **Siemens** szélturbina gyár 172 új munkahellyel bővült. A vállalatot 2010. január 1-jén integrálták a Siemens Beograd vállalatba, azóta több mint 12.500 szélerőmű-turbinát gyártott a cég. A gyárat most bővítik, hogy képes legyen egy újabb típusú szélerőmű összeszerelésére. Ez 24 millió eurós beruházást jelent a vállalatnak.